

VÄST SAHARA

Nr 4 2009 Pris 30 kronor

UD: Orimligt av Marocko att
utvisa svensk diplomat 3

Socialdemokraternas kongress:
Erkänn Västsahara 6

Västsahariska ungdomar: Hjälp
oss, vi står inte ut längre 7

Brahim Dahane fick Angerpriset
MEN RISKERAR
DÖDSSTRAFF

Utges av
Föreningen Västsahara
och utkommer med fyra
nummer per år.
ISSN 1652-2052

Ansvarig utgivare:

Jan Strömdahl

Redaktör:

Lena Thunberg

Redaktionsråd:

Natasa Mirošević

Arto Valtonen

Ulla-Karin Karlson

Martin Wikström

Monica Zak

Grafisk form:

Tidningsform & Textfason

Layout:

Ulla-Karin Karlson

Adress:

Västsahara
c/o Afrikagrupperna
Linnégatan 21,
413 04 Göteborg

Telefon:

070 - 475 46 45

Hemsida:

www.vastsahara.net

E-post:

vastsahara@brevet.nu

Prenumerationer:

Privatperson: 125:-

Stödprenumeration: 145:-

Organisationer: 150:-

Utländsk prenumeration: 200:-

Plusgiro:

20 40 03 - 8

Föreningen Västsahara

c/o Jan Strömdahl

Mälarvarvsbacken 51

170 33 Stockholm

08 - 668 88 41

070 - 438 88 41

Omslagsbilder:

Framsida: Brahim Dahane
vid en demonstration i Span-
nien. Bild: Óscar Chavez

Baksida: Flyktinglägren i Al-
geriet. Bild: Martin Wikström

Tryckeri: Markaryds grafiska

NORDENS ENDA TIDSKRIFT OM

De riskerar dödsstraff

Brahim Dahane och sex andra greps efter besök i flyktinglägren.

4

Brahim Dahane fick svenska regeringens pris

Belönad för sin kamp för mänskliga rättigheter i Västsahara.

5

"Vi står inte ut längre!"

Västsahariska ungdomar vädjar om hjälp från omvärlden.

7

18

16

10

"Det finns inget mer att förlora"

Efter Sverige-besök blev Mohamed misshandlad av marockansk polis.

8

Aktivisten som flydde till lägren

Monika Zak och Kim Naylor porträtterar Chej och Selima Salem.

10

Likgiltighet och tystnad

Frilansaren Nikolaj Nielsen om sveket mot Västsahara.

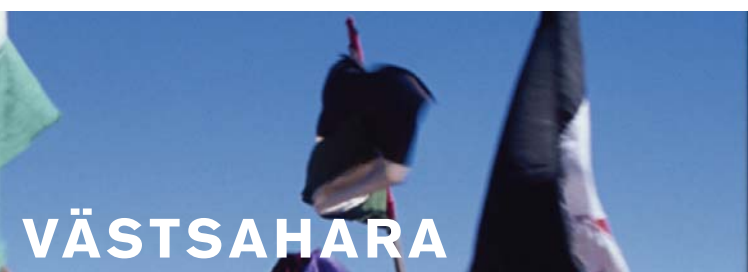
14

Fiska inte i västsahariska vatten!

EU-miljoner till marockanerna för att fiska i västsahariska vatten.

18

Vill du veta mer? Tidskriften Västsahara: Nyheter, bakgrund, informationsmaterial, www.vastsahara.net **VästsaharaAktionen:** 25 medlemsorganisationers kampanjsida, nyheter, bakgrund och plattform, www.vastsaharaaktionen.se **Arso:** Bakgrund och nyheter på engelska, www.arso.org **Western Sahara Resource Watch:** Nyheter och information om Västsaharas naturresurser på engelska www.wsrw.org **Støttekomiteen for Vest-Sahara:** Kontinuerlig uppdatering av nyheter, www.vest-sahara.no **Polisario Front:** Telefon 08-315610 **Lästips:** Västsahara– Afrikas sista koloni, Lena Thunberg, Föreningen Västsahara, 2004, 70:-, Informationsfoldrar (enstaka gratis): Muren, minorna, bomberna 2009, Ockuperat område 2008, Västsahara 2006. Beställ genom Tidskriften Västsaharas hemsida www.vastsahara.net

Marocko visar sitt rätta ansikte

Västsahariern Brahim Dahane har fått regeringens Angerpris. Brahim Dahane är ordförande i ASVDH, en förbjuden västsaharisk organisation, som gräver fram fakta och rapporterar om Marockos brott mot mänskliga rättigheter.

Brahim Dahane kan inte själv motta priset. Han sitter fängslad tillsammans med sex andra aktivister i Salé utanför Rabat. Deras brott? De besökte de västsahariska flyktinglägren i Algeriet i september. För detta brott anklagas de nu för "samröre med fienden" och högförräderi. De riskerar därmed dödsstraff.

Mängder av protestbrev från politiker och MR-organisationer runt om i världen har skickats till den marockanska regimen. ASVDH:s vice ordförande Ghalia Djimi trakasseras och har förbjudits att träffa utlänningar.

I sitt tal till nationen den 7 november, då regimen firade 34-årsdagen av invasionen i Västsahara, ökade Marockos kung Mohamed trycket mot självständighetsivrare. Nu finns det bara två val för "folket": "Patriot eller förrädare".

Tre dagar tidigare, mitt under det svenska ordförandeskapet i EU, hade en uppenbarligen irriterad regim utvisat en svensk diplomat från den svenska ambassaden i Rabat. "Orimligt" menar svenska UD.

Den socialdemokratiska kongressen beslutade i oktober att arbeta för att Sverige ska erkänna Västsahara. Det vill också Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Kanske blev priset, kongressbeslutet och protesterna för mycket för den marockanska ockupationsregimen?

Nu har den svenska regeringen, politiker, civilsamhället och media en central roll att spela.

LENA THUNBERG
redaktör för Västsahara

EN HISTORIA AV VÅLD OCH SVEK

Västsahara är till två tredjedelar ockuperat av Marocko sedan 1975. De västsaharier som lyckades fly bor sedan dess i flyktingläger i Algeriet. Västsahara, som var en spansk koloni, står på FN:s lista över länder som ska avkoloniseras. Sedan 1991 finns en FN-styrka på plats för att genomföra en folkomröstning om Västsaharas självständighet. Vapenvila råder mellan Marocko och den västsahariska befrielseörelsen Polisario sedan dess. Någon folkomröstning har dock inte ägt rum på grund av Marockos vägran att acceptera ett självständigt Västsahara. Frankrike och USA är Marockos främsta supportrar. Marocko är en av EU:s största mottagare av ekonomiskt stöd. I maj 2006 undertecknade EU ett sensationellt fiskeavtal med Marocko, där de västsahariska vattnen är inkluderade. Detta strider mot internationell lag. Sedan maj 2005 har det marockanska förtrycket mot den västsahariska befolkningen i de ockuperade delarna ökat.

SENASTE NYTT

Marocko utvisade svensk diplomat

Marocko beordrade den 4 november en svensk diplomat att omedelbart lämna landet efter att hon, enligt Marockos utrikesminister, ska ha gett officiella dokument till Polisario.

"Utvisningen är ett agerande som är orimligt och svårt att förstå." Det budskapet framförde svenska UD till Marockos ambassadör, när han kallades upp till Utrikesdepartementet i Stockholm dagen efter att ambassadrådet Anna Block-Mazoyer fått beskedet att hon skulle utvisas ur Marocko.

Den svenske ambassadören Michael Odevald i Rabat hade kallats till utrikesminister Taieb Fassi Fihri dagen innan. Han fick då besked om att ambassadrådet ombads att lämna landet.

– Vi vill inte kommentera riktigt vad det är man har angett för skäl. Generellt kan man säga att man anser att hon har överträtt sina diplomatiska befogenheter, sa Cecilia Juhlin, chef för press-, informations- och kommunikationsenheten vid UD.

På frågan om vilka åtgärder Sverige kommer att vidta sa hon:

– Det är självklart att vi kommer att föra en dialog kring detta, men det sker på diplomatisk väg. Vi kommer inte att ge ut någon presskommuniké om det hela.

Diplomaten väntades lämna Marocko efter några dagar.

Dokumentet ska ha lämnats över till ambassadrådet vid ett möte för utländska diplomater på utrikesdepartementet i Rabat. Utrikesministern Taieb Fassi Fihri hävdar att hon sedan har lämnat dem vidare till personer med kopplingar till Algeriet och Polisario.

– Jag vill inte kommentera vad det är för skäl som har angivits. Det får stå för den marockanska sidan, sa Cecilia Juhlin.

Källor: Sveriges Radio och UD

Frige de sju västsaharierna!

Amnesty International kräver den 12 oktober att de sju gripna västsaharierna omedelbart ska frigges eftersom de tros vara samvetsfångar. Amnesty International, svenska sektionen uttrycker 19 oktober oro över rapporter om att familjemedlemmar utsatts för hot och trakasserier. Även Frontline (Protection of Human Right Defenders) kräver detsamma. Robert F Kennedy Center for Justice and Human Rights kräver en omedelbar undersökning om varför de gripits samt skydd för de gripnas fysiska och psykiska säkerhet.

Vad gör svenska regeringen?

Hans Linde (v) frågade Carl Bildt den 16 oktober vad regeringen gör för de gripna västsaharierna. I sitt svar skriver utrikesministern att man haft kontakt med de marockanska myndigheterna och krävt att de gripnas mänskliga rättigheter ska respekteras. Sverige har också krävt att få veta vad som händer med dem.

– Genom vår ambassad i Rabat och andra kanaler följer vi nära händelseutvecklingen. Vi är också i kontakt med EU:s övriga medlemsstater för att utröna deras syn.

De riskerar dödsstraff

Den 11 oktober skulle den västsahariske människorättsaktivisten Brahim Dahane ha talat på Palmedagarna i Stockholm. Han kom inte. Tre dagar tidigare greps han och sex andra västsaharier nämligen av marockansk säkerhetstjänst på Casablancas flygplats. De hade just återvänt från en resa till de västsahariska flyktinglägren i Algeriet.

För denna resa är nu de sju representanterna för olika människorättsorganisationer åtalade för "samarbete med fienden" och "hot mot nationens yttre säkerhet". De kommer att ställas inför en militärdomstol. Enligt den spanska tidningen El Pais är detta första gången på 20 år som civila personer ställs inför en militärdomstol i Marocko. De kan riskera dödsstraff för högförräderi.

De sju västsaharierna, sex män och en kvinna, hade under nio dagar besökt de västsahariska flyktinglägren och Alger. Det är första gången som ett sådant besök har gjorts av västsaharier med tillgång till pass i ockuperat område. Besöket har kritiserats häftigt i marockansk statskontrollerad press.

De övriga sex människorättsaktivisterna är Ali Salem Tamek, ordförande i CODESA (Collective of Saharawi Human Rights Defenders), Ahmed Nasiri, ordförande i AMDH (Moroccan Association of Human Rights) i Smara, Dagja Lachgar, styrelseledamot i AMDH i El Aaiún, Yahdad Ettarroussi, medlem i AMDH i El Aaiún, Saleh Lebayhi, ordförande i Forum för skydd av västsahariska barn och Rachid Sghayar, medlem i Kom-

mitten mot tortyr i Dakhla.

Flera av dessa aktivister har suttit i årtal i marockanska hemliga fängelser. Ändå vågar de föra ut information om Marockos ockupation av Västsahara, rapportera om övergreppen mot civilbefolkningen och träffa utlänningar.

Fem andra västsaharier blev stoppade av marockansk polis veckan innan, när de i bil försökte ta sig via Mauretanien till flyktinglägren i Algeriet. De fem blev fråntagna sina identitetshandlingar och andra dokument. Bland de fem fanns Mohammed Daddach, en människorättsaktivist som satt 20 år i marockanskt fängelse och som tilldelades det norska Raftopriset i Bergen 2004.

Samtidigt som de sju västsaharierna åtalas för "samarbete med fienden" organiserar FN:s flyktingkommissariat UNHCR veckolånga familjebesök mellan flyktinglägren och ockuperat område. Västsaharier flygs mellan de två områdena för att få träffa sina släktingar. Dessa besök har skett sedan 2004. Tusentals personer står

"För denna resa är nu de sju representanterna för olika människorättsorganisationer åtalade för "samarbete med fienden" och "hot mot nationens yttre säkerhet."

De sju västsaharierna arresterades när de landade på

i kö för att få delta.

Brahim Dahane, 44 år, har i många år förgäves försökt få människoröorganisationen ASVDH (Saharawi Association of Victims of Grave Human Right Violations Committed by the Moroccan State), där han är ordförande, registrerad. Han tillhör den grupp västsaharier som tidigare varit "försvunna". 1987, strax innan en FN-delegation skulle besöka den ockuperade delen av Västsahara, greps han och hundratals unga motståndare till den marockanska ockupationen. I fyra år hölls han fången under vidriga förhållanden i ett hemligt fängelse utanför El Aaiún utan att hans anhöriga visste om han var vid liv. Han åtalades aldrig och ställdes aldrig inför rätta. Han har aldrig fått någon förklaring till varför han fördes bort.

Ali Salem Tamek, 36 år, har varit fängslad fem gånger tidigare 1992, 1996, 1997, 2002 och 2005. Han har varit berövad sitt pass i tolv år men gjorde under ett besök i Spanien 2005 en turné i Europa för att berätta om si-

Brev till Marockos kung

"Släpp de sju gripna omedelbart och villkorslöst! Garantera att människorättsaktivister i Västsahara och Marocko får utöva sina lagliga rättigheter utan restriktioner och utan att hotas av straff!" Detta kräver de fyra riksdagsledamöterna Birgitta Ohlsson (fp), Anita Brodén (fp), Eva Selin Lindgren (c) och Hans Linde (v) i ett brev till Marockos kung Mohammed VI. Liknande brev har undertecknats av frivilligorganisationer från Danmark, Belgien, Tyskland, Österrike, Japan, Frankrike, Schweiz och Sverige.

Polisario-protester till FN

Soltana Khaya, greps på flygplatsen i El Aaiún den 9 oktober när hon var på väg tillbaka till Spanien efter att ha besökt sina föräldrar. Hon misshandlades så svårt av marockansk polis vid en studentdemonstration i Marrakesh i maj 1997 att hon förlorade sitt ena öga.

Soltana hölls denna gång fängslad i fem timmar, misshandlades och hotades med att få sitt andra öga sönderslaget också. Hon förhördes om sina kontakter med de sju gripna människorättsaktivisterna och berövades sitt pass och uppehållstillstånd i Spanien, innan hon släpptes.

Casablanças flygplats den 8 oktober.

tuationen i den ockuperade delen av Västsahara. I Spanien fick han läkarvård för skador efter hungerstrejker under fängelsetiderna. Han greps i augusti 2005 när han återvände till ockuperat område. Marockansk polis anklagade honom för att vara anstiftare till de fredliga protesterna i maj samma år. Polisen trakasserade hans familj och hotade att våldta hans fru. Hotet verkställdes senare. Ali Salem Tamek har varit en av Amnesty Internationals samvetsfångar.

Ahmed Nasiri har varit fängslad fem gånger. Han satt bland annat i det ökända Svarta fängelset i El Aaiún i ett och ett halvt år. Han tillhör den grupp av 400 ungdomar som 1988 skickades till Marocko för att "marockaniseras". Projektet misslyckades. Hösten 2008 drog de marockanska myndigheterna in hans lön.

Lena Thunberg

**Se uppdaterad information på
tidskriften Västsaharas hemsida
www.vastsahara.net**

Svenska regeringens pris till Brahim Dahane

"Människorättsaktivisten Brahim Dahane, försvarare av mänskliga rättigheter i Västsahara, är årets pristagare till minne av Per Anger. Han har nominerats av ICJ-S, Svenska Avdelningen av Internationella Juristkommissionen.

Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth delade ut priset, 150 000 kronor och en symbol i silver, som väger lika mycket som ett mänskligt hjärta, vid en ceremoni i Stockholm den 16 november. Brahim Dahane är i dagsläget fängslad.

Motivering: För att i konflikten mellan Marocko och Polisario rörande Västsahara uthålligt med fredliga medel och personligt mod riskerat sitt liv i kampen för mänskliga rättigheter."

Brahim Dahane (född 1965) har under hela sitt vuxna liv med fredliga medel hävdat sahariernas rätt till ett självständigt Västsahara och varit aktiv i kampen för mänskliga rättigheter, bland annat genom grundandet av människorättsorganisationen ASDVH (Asociación Saharui de Victimias de Violaciones Graves de los Derechos Humanos Cometidas por el Estado Marroqui).

Brahim Dahanes engagemang har lett till att han under långa perioder suttit fängslad. Han har också blivit utsatt för tortyr. När detta skrivs är Dahane åter frihetsberövad. Han greps av marockanska myndigheter den 8 oktober tillsammans med andra MR-försvarare i samband med återkomsten till Casablanca efter en resa till flyktinglägren i Tindouf, Algeriet.

Brahim Dahanes och ASDVH:s verksamhet ger röst åt de saharierna som utsatts för tortyr, försvinnanden och misshandel. Han har byggt upp goda relationer med internationella organisationer och press, vilket lett till att uttalanden från ASDVH ofta publi-

ceras i framför allt spansk press och på Internet. Han har också lyckats få besökare och kommissioner att komma till Västsahara och på så vis bryta tystnaden kring denna långdragna konflikt.

1994 reste Brahim Dahane och tre andra personer till Rabat i Marocko för att efterforska möjligheterna att väcka talan mot den marockanska staten för brott mot de mänskliga rättigheterna. Detta initiativ anses ha varit det första steget mot en organisering och samordning av människorättsaktivister i Västsahara.

Per Anger-priset är ett internationellt pris, instiftat 2004 av svenska regeringen för att främja humanistiska och demokratifrämjande insatser. Myndigheten *Forum för levande historia* har regeringens uppdrag att administrera nomineringar, utse jury och organisera priset i alla dess delar.

Priset är uppkallat efter svensken Per Anger, legationssekreterare i Budapest, som arbetade med att rädda så många som möjligt undan förföljelse och avrättningar under andra världskriget i det nazistockuperade Ungern."

Forum för levande historia, 3 nov

Pristagaren.

Hot mot västsahariska fångar

De västsahariska politiska fångarna är inte separerade från vanliga kriminella marockanska fångar, vilket de västsahariska krävt i samband med tidigare hungerstrejker. Vid flera tillfällen har västsahariska politiska fångar attackerats av medfångar och skadats. Knivar, machetes och brinnande olja har använts vid attacker men hittills utan dödsfall. Hetsen mot västsaharierna är stark i marockansk massmedia. I tidningen Annahar i oktober uppmanas marockanska fångar att göra sin plikt.

FN-resolution

Västsaharafrågan är en fråga om avkolonisering och det västsahariska folket har rätt till självbestämmande. Detta fastslogs i en resolution som antogs enhälligt av FN:s generalförsamlings fjärde utskott, det så kallade Avkoloniseringsutskottet, den 15 oktober i New York.

55 olika länder var representerade bland de personer som talade om Västsahara i den allmänna debatten i utskottet. Västsahara betraktas av FN som ett icke-självstyrande område sedan 1966.

Jytte Guteland.

Jens Orback.

Ann Linde.

Palmedagar utan Brahim Dahane

– Marockanska regimen är en ockupationsmakt, skriver Jens Orback.

Nu stoppar de Brahim Dahane från att komma till Sverige precis som den iranska regimen förra året stoppade Parvin Ardalan från att komma och ta emot Palmepriset. Så agerar bara stater som är rädda för människors längtan efter frihet.

– Vi fördömer Marockos agerande och kräver att de genast släpper Dahane och de andra gripna. Vi kräver att den svenska regeringen fördömer gripandet och att svenska ambassaden i Rabat ger stöd åt Dahane att fortsätta arbetet för demokrati, utifrån Sveriges syn på mänskliga rättigheter.”

Detta skriver Jens Orback i ett pressmeddelande, när det stod klart att Brahim Dahane inte skulle kunna komma till Palmedagarna för att tala om situationen i den ockuperade delen av Västsahara.

Det seminarium som Brahim Dahane skulle ha medverkat i, kom i stället att bli en häftig debatt mellan SSU:s ordförande Jytte Guteland och Socialdemokraternas internationella sekreterare Ann Linde inför den kommande socialdemokratiska kongressen.

– Västsahara är den viktigaste frågan för SSU, menade Jytte Guteland. Ett svenskt erkännande av Västsahara är viktigt! Vi måste agera nu. Vi har ett ansvar att göra något nu. Situationen är inte samma som förut.

Ann Linde menade däremot att ett svenskt erkännande skulle isolera Sverige i EU.

– Europa måste hjälpa oss. Vi tar emot massor av delegationer från FN och politiska experter men ingenting händer. Vi bor

fortfarande efter 34 år i tält i öknen i flyktingläger. Ungdomarna kan inte ha den här situationen längre, sa Brahim Mokhtar, Polisarios representant i Norden.

Två månaders fängelse

Salka Dahane, Brahim Dahanes syster reste den cirka 100 mil långa vägen från El Aaiún till Rabat den 23 oktober för att försöka hälsa på sin bror i fängelset i Salé utanför huvudstaden. När fängelsevakten kroppsvisiterade henne hittades 500 dirham (cirka 44 euro). Hon greps och dömdes tre dagar senare till två månaders fängelse för försök till smuggling. Processen ska ha tagit 15 minuter. Salka Dahane fördes därefter till samma fängelse som brodern sitter i.

Historiskt beslut på S-kongress

”Socialdemokraterna ska arbeta aktivt för att Sverige och EU ska erkänna Västsahara.” Det blev beslutet på Socialdemokraternas kongress den 29 oktober.

Partistyrelsen fick ordentlig bakläxa när kongressombuden röstade för motionerna om ett svenskt erkännande av Västsahara. Partistyrelsen med Urban Ahlin och Jan Eliasson i toppen hade yrkat avslag.

– Frågan om ett fritt Västsahara har varit en stridsfråga mellan oss och partiet länge. Vi i SSU har alltid tyckt att det har varit uselt

att Socialdemokraterna inte har tagit en stark ställning för ett erkännande av Västsahara. Dagens beslut är historiskt och innebär ett första steg för ett svenskt erkännande, sa Jytte Guteland förbundsordförande SSU.

– Det här har vi kämpat för hårt runt om i partiet. Nu gäller det bara för oss att vinna valet. Då blir Sverige kanske första landet i EU att erkänna Västsahara. För oss i SSU är det här den största internationella segern på partikongressen. Detta visar att SSU:s engagemang i frågor kan spela en avgörande roll, sa Johan Büser, internationell ledare i SSU:s förbundsstyrelse.

Aminattou Haidar får pris

För sitt civilkurage tilldelades människorättsaktivisten Aminattou Haidar Civil Courage Award av den amerikanska organisationen Train Foundation i New York den 21 oktober. Aminattou Haidar uppmanade i sitt tal det internationella samfundet att överge rollen som passiv åskådare till västsahariernas drama och stödjade dem i deras rätt till att rösta om sin framtid. Hon var själv "försvunnen" i fyra år i ett hemligt fängelse utan rättegång. Där utsattes hon för fysisk och psykisk tortyr inklusive hot om våldtäkt och avrättning.

Eskalerande polisvåld

Dagen efter gripandet på Casablanças flygplats den 8 oktober trappade polisen upp förföljelserna av västsaharier. Flera greps och misshandlades. Hela bostadsområden i El Aaiún och Dakhla omringades av polis. Ghalia Joumana och Izana Amedan, greps, kläddes av och fotograferades nakna på gatan av den nyinrättade polisstyrkan "Dödsbriganden". Alla besök till människorättsaktivister registrerades, fem aktivister greps och en person, Houssein Lidri, hindrades från att besöka sina vänner och fick sitt hem sönderslaget.

Gripna ungdomar: Hjälp oss, vi står inte ut längre

Naguia, 19 år, är en av de sex västsahariska ungdomar som hindrades från att flyga från Agadirs flygplats den 5 augusti för att delta i ett internationellt ungdomsseminarium Talk Together i Oxford i England. Två veckor senare greps hon. Här är hennes vittnesmål:

– Jag heter Naguia El Haouasi och jag har gripits flera gånger av den marockanska polisen. Senast det hände var den 27 augusti. Jag var på väg från några vänner i El Aaiún, när en polisbil stannade. Jag tvingades in i bilen, som körde iväg till Sakia El Hamras flodbank. Det var många poliser där som band för mina ögon, slog mig och svor åt mig.

– De ställde en massa frågor, men jag sa till dem: "Ni hindrade oss från att åka till Storbritannien. Vi skulle ha varit med i Talk Togethers program för ungdomar. Men nu har ni visat världen att ni är diktatorer, eftersom vi inte fick resa. Att resa är faktiskt en mänsklig rättighet."

– De blev fullständigt galna. De sa att det var västsahariska människorättsaktivister som uppmanade oss att ha manifestationer och som gav oss flaggor. Jag svarade att ing-

Naguia El Haouasi.

Razouk Choummad.

en sa åt oss, utan att vi bara uttryckte våra åsikter, vilket vi har rätt till.

– De slog mig igen och ville ha namn.

– En polis sa att han skulle filma mig medan jag sa att det var människorättsaktivister som styrde oss och att de är separatister.

– När jag vägrade att göra detta, sa de till mig att klä av mig. Jag vägrade. Då slet de av mig mina kläder, tills jag var helt naken. De slog mig överallt och de videofilmade

mig. De sa att de skulle visa filmen för hela världen, för att bevisa att de har kontroll över säkerheten. De sa också att de skulle lägga ut filmen på Internet för att skandalisera mig.

– Jag bönfäller alla internationella organisationer att ingripa så att dessa dagliga kränkningar upphör i den ockuperade delen av Västsahara. Vi står inte ut längre. Våra hem bevakas och kontrolleras och vi förföljs överallt.

– Minurso är där, men de gör ingenting för att hjälpa oss eller för att stoppa människorättsbrotten.

– Vi behöver internationellt skydd men det internationella samfundet gör inget för att sätta stopp för detta drama.

Förkortad version av vittnesmålet.

Se hela på www.vastsahara.net

Översättning: Lena Thunberg

"Vi ska bränna dig levande"

Den 2 september greps en annan av de sex "Oxfordungdomarna", Razouk Choummad, 20 år, i El Aaiún av civilklädd marockansk polis. Han kördes iväg till utkanten av staden, en polisman slet av honom kläderna och hällde en vätska över honom. Polisen sa att det var bensin och att de skulle tända på och bränna honom levande. Poliserna skrattade och skämtade medan de misshandlade Razouk, som släpptes efter cirka fem timmar.

Källa och bilder: ASVDH

"Minurso är där, men de gör ingenting för att hjälpa oss eller för att stoppa människorättsbrotten."

”Det finns inget mer att förlora”

Mohamed bjöds in till Sverige från ockuperat område. Tillbaka i Västsahara greps han, misshandlades och hotades av marockansk polis, anklagad för att ha kontakt med utlänningar.

– *Slog polisen dig?*

– Självklart, säger Mohamed och tittar håpet på mig.

Det är uppenbarligen en mycket dum fråga jag har ställt.

Mohamed kommer från den ockuperade delen av Västsahara. Sommaren 2008 var han inbjuden till Sverige av Olof Palmes Internationella Center för att träffa västsahariska ungdomar från flyktinglägren. För första gången skulle dessa två grupper, som är skilda åt av en ockupation och en mur, få träffa varandra och svenskar.

I somras var han tillbaka i Sverige tillsammans med andra ungdomar från de två delarna av befolkningen. Även denna gång var det Palmecentret som stod för arrangemanget.

Det är något som den marockanska regimen inte ser med blida ögon.

Hotades med våldtäkt. Mohamed berättar om när den marockanska polisen grep honom i oktober 2008. Han hade just träffat några norska ungdomar på besök i Smara och visat dem runt.

Så fort dessa lämnat Västsahara, ringde den marockanska polisen Mohamed och frågade ut honom om norrmännen. Några dagar senare greps han.

Halv tio på förmiddagen hämtades han på sin arbetsplats av en grupp marockanska säkerhetspoliser och fördes till polisstationen i Smara.

– De satte en bindel för ögonen så att jag inte skulle känna igen dem och band mina händer bakom ryggen. Jag fick inte sitta ner. Till klockan tre på eftermiddagen fick jag stå upp på detta sätt. Omkring 15 personer bombarderade mig med samma frågor, berättar Mohamed.

”Vad har du för relation med de två norrmännen? Vi vet att du var i Sverige. Vad gjorde du där? Vilka var med? Hur ser kontak-

ten med Palmecentret ut? Vad har du för kontakt med andra svenska organisationer? Har du kontakt med EU-parlamentariker?” var några av frågorna. Jag fick också många frågor om de västsahariska människorättsaktivisterna i ockuperat område.

– De förolämpade mig och misshandlade mig fysiskt och psykiskt.

– De anklagade mig för förräderi och för att ha kontakt med utlänningar på besök i Västsahara och med Polisario. De sa också att jag hade träffat Polisarios representant Brahim Mokhtar i Sverige. Flera gånger hotade de med att våldta mig om jag inte samarbetade med polisen och gav dem den information som de ville ha.

– Till slut hotade de mig med att jag skulle spärras in i Svarta fängelset i El Aaiún om jag fortsatte att ha kontakt med utlänningar eller utländska organisationer eller om jag skulle ha kontakt med Nasiri Hamadi i Smara.

– Vi har ett speciellt konto för dig. Nu gör vi inget mer, men... sa de.

– Jag fick order om att inte stänga av min

mobil under en månad, att inte lämna Smara och att definitivt inte resa till Sverige.

Sedan dess har Mohamed fått vara i fred.

Misshandel, kidnappning eller fängelse.

Tre alternativ hotar västsahariska aktivister i den ockuperade delen, berättar Mohamed. Misshandel, kidnappning eller fängelse.

– *Är du inte rädd?*

– Det finns inget mer att förlora. Ja, vi riskerar att bli torterade och fängslade, men det är inte viktigt längre. Flera av oss är redan döda. Om vi alltid är rädda, gör vi ingenting och så kan vi inte ha det. Men naturligtvis finns det många västsaharier som inte vågar protestera, därför att de är rädda för konsekvenserna.

Skolorna i den ockuperade delen av Västsahara är usla, berättar flera av ungdomarna som jag träffar i Sverige. Det är en utstuderad strategi från den marockanska ockupationsmakten att inte utbilda västsaharier och att inte ge dem jobb.

De marockanska lärarna är okvalificerade, västsahariska ungdomar diskrimineras, blir drop-outs, flyttas till skolor långt borta dit de inte har råd att ta sig, får inga betyg alls eller får betyg trots att de inte varit närvarande och saknar kunskaper. Konsekvensen blir att många av de ungdomar som lyckas fortsätta på universitet i Marocko sällan klarar av studierna. De saknar helt enkelt förkunskaper.

Straffas hela tiden. Universitetsstudenter, vars föräldrar lyckats skrapa ihop pengar för att försörja dem, bor ofta kollektivt för att få ned kostnaderna. Marockanska staten har betalat bussresor till hemorten sex gånger om året för alla studenter men från i år är det slut.

För de västsahariska ungdomar som ändå lyckas ta en universitetsexamen, väntar nya problem. Said El Baillal var en av 12 marockanska och västsahariska ungdomar som väntade på information om vilka jobb de skulle få i den marockanska administrationen efter avslutad examen sommaren 2009. Alla har fått jobb – men inte Said. Han väntar fortfarande.

”Flera gånger hotade de med att våldta mig om jag inte samarbetade med polisen och gav dem den information som de ville ha.”

– Det finns inga fria rätttegångar. Allt är redan klart när den åtalade ställs inför rätta, säger Mohamed.

– Vi straffas hela tiden. Vi kallar det ”kampskatt”, säger Mohamed.

– Vi kräver bara vår rätt – ett självständigt Västsahara. Alla organisationer som arbetar för ett självständigt Västsahara är förbjudna, men vi måste fortsätta att arbeta för detta ändå och att föra ut information till utländska journalister. Marockansk polis försöker naturligtvis alltid att stoppa våra möten.

– Om jag fick välja, skulle jag hellre bo i flyktinglägren. Visserligen har vi det bättre materiellt sett i den ockuperade delen, men i flyktinglägren finns i alla fall frihet.

– Men det är inte bara vi västsaharier som är ofria i det ockuperade Västsahara. Även marockaner lever under tvång. När den marockanske kungen kommer på besök till Västsahara, tvingas de stå och vifta med flaggor längs gatorna. De kan inte vägra.

– Jag har marockanska vänner och jag vet att inte alla är för kungen och regeringen.

Stöd oss! – Det finns inga fria rätttegångar. Allt är redan klart när den åtalade ställs inför rätta. Men naturligtvis är det mycket bra att utländska observatörer kommer dit.

– I fängelserna finns inga rättigheter alls. Svarta fängelset är hemskt, mycket hemskt, men du har i alla fall dina släktingar nära dig som kan besöka dig.

– Inga västsaharier betraktas eller behandlas som politiska fångar eller samvetsfångar. Det är ett stort problem. Nu blandas de med alla kriminella fångar. I de fullpackade cellerna är det en ”ledare” som bestämmer vad som gäller. Det blir tufft för de västsahariska fångarna.

– Det är skamligt, det som händer i Västsahara. Att hålla tyst om allt som den marockanska regimen gör varje dag mot västsaharier och allt lidande som vi utsätts för är hemskt.

– Stöd oss! Fortsätt att stödja oss! Tryck på det internationella samfundet! Handla inte med stulna västsahariska varor! uppmanar till slut Mohamed oss svenskar.

**Text och bilder:
Lena Thunberg**

Aktivisten som flydde till lägren

– Min mamma Sukeina är min förebild, säger Chej Salem. Jag kämpade för ett fritt Västsahara vid hennes sida i många år. Men till slut orkade jag inte längre. Jag lämnade det ockuperade Västsahara.

I dag bor Chej, 35 i flyktinglägret Smara tillsammans med fru och en liten dotter.

– Jag vill leva ett liv i trygghet. Men jag fick lämna kvar min mamma för hon ger aldrig upp. Det beundrar jag henne för. Men nu tänker jag på min lilla datters framtid, det är för hennes skull vi finns här.

När Chej var fyra år blev hans mamma Sukeina gripen av marockansk militär och bortförd tillsammans med många andra som deltagit i en fredlig kamp för ett fritt Västsahara.

– Det fanns inget foto på min mamma och alla sade att hon var död. Men jag drömde om henne. I drömmarna såg jag hennes ansikte tydligt och i de där drömmarna var hon i ett fängelse. När jag berättade det för min pappa och morfar sade de alltid: ”Sluta med det där. Acceptera att hon är död, då mår du bättre.” Men drömmarna fortsatte. Så jag gick till en häxa som kunde spå i kort. Hon sade: ”Din mamma lever.”

– När jag var 15 år fick vi veta att det skulle komma en buss med frisläppta fångar. Jag stirrade på alla kvinnorna som lämnade bussen. Den allra sista som klev ur var min mamma. Jag kände igen henne från drömmarna. Vi kramades och kysstes och grät av glädje.

Så fort Sukeina blev släppt började hon ett liv som aktivist. På grund av henne kunde sonen inte fortsätta i skolan. Chej blev också aktivist och kämpade vid sin mors sida för ett fritt Västsahara.

– Jag var en sorts Hadara som pojke, jag älskade djur och ville alltid ha djur omkring mig. Speciellt älskade jag ormar. Jag fångade ormar och tog hem dem, de kröp fritt i huset. Det var ett bra sätt att hålla marockanerna borta, de var rädda för ormar. Men mot soldaterna räcker det inte, 17 gånger blev jag gripen och kastad i fängelse. Jag blev slagen, svårt misshandlad, skuren med knivar. På grund av det här var det svårt för mig att få ett arbete. Till slut hade jag en bil i alla fall och köpte och sålde varor.

Förälskade aktivister. Det var så han kom att skjutsa en man från staden Smara till en annan del av det ockuperade Västsahara.

– När vi kom till hans hem bjöd han in mig

Chejs mamma Sukeina satt i ett hemligt fängelse i 11 år i de marockanska Atlasbergen. När hon släpptes blev hon aktivist för ett fritt Västsahara. Efter att ha misshandlats av marockansk polis tog sig sonen Chej över till flyktinglägren, där han nu bor med fru och barn. Läs om mamman Sukeina i Västsahara nr 3 2008.

och när jag fick syn på hans dotter Selima blev jag förälskad. När vi talades vid i en rum fick jag vet att hon och hennes mamma och systrar deltagit i manifestationer utan att hennes pappa visste om det. Han hade själv blivit fängslad och ville inte att hans fru eller döttrar skulle utsätta sig för riskerna.

– Men jag ville delta, säger Selima i dag. Jag växte upp på en plats med många marockaner. Hela tiden blev vi flickor hånade för vi var västsaharier och envisades med att gå klädda på vårt eget sätt. Jag tvingades att sluta skolan efter första klass. Min pappa var rädd och ville inte att vi skulle blanda oss i, men mamma och jag och mina systrar var med om manifestationer bakom hans rygg. Jag var 12 år första gången. Vi viftade med en västsaharisk flagga och skrek slagord. Vi bar på ett foto av SADR:s president. Och vi krävde att få gå i skolan och att få samma sjukvård som marockanerna.

– Mitt liv förändrades den dagen när min

Redan före bröllopet hade Chej och Selima bestämt att ge sig av till lägren i Algeriet. Det var där de ville leva tillsammans.

pappa kom hem i bil och hade en okänd man med sig. Han var lång och snygg och jag förstod att han var aktivist. Jag blev blyxtförälskad. Tre månader senare gifte vi oss. Vi gjorde det hemma hos Chejs mamma, det blev ett enkelt bröllop utan orkester och utan dans. Men vi slaktade i alla fall ett får och mina väninnor kom med parfym och presenter och jag hade fått en låna svart melfa och mina fötter och händer var målade med henna.

Desinformation om lägren. Redan före bröllopet hade de bestämt att ge sig av till lägren i Algeriet. Det var där de ville leva tillsammans.

– Vi var uppvuxna med desinformation, säger Chej. I tidningarna och i radion och i TV sade man att lägren var fångläger som styrdes av utlänningar. Det var diktatur i lägret och styrdes av kubaner, vietnameser, nordkoreaner. De behandlade flyktingarna från

Västsahara illa och alla svalt. Jag visste att det var falskt, men många i Marocko tror på den där desinformationen som trummas ut varje dag i media.

Resa till trygghet. Att resa tillsammans hade varit för riskabelt. Först tog sig Chej till lägren. Senare kom hans fru.

– Vi var fyra kvinnor som reste tillsammans. Vi hade marockanska pass och kunde ta oss in i Mauretanien. Vi blev naturligtvis utfrågade vid gränsen, men vi sade att vi

skulle hälsa på släktingar i Mauretanien. I huvudstaden väntade min halvbror som bor i lägren. Tillsammans med honom tog jag mig in i Algeriet utan problem och till lägren där min man Chej väntade på mig.

– Han hade ordnat så att vi hade en bostad, när jag kom. Här föddes vår dotter. Hade hon fötts i det ockuperade Västsahara hade jag blivit föraktfullt och illa behandlad på sjukhuset. Här möttes jag av av kärlek.

Chej arbetar inom gendarmeriet och vaktar utfarten till lägret Aaiún. Men han lider av sviterna av sina många fängelsevistelser i den ockuperade delen och har högt blodtryckt och svår värk. Ibland måste han sjukskriva sig. När vi möter honom i hans tält i Smara hade han inte berättat för någon om sina år som aktivist i det ockuperade Västsahara. Varför?

– Jag vill inte göra mig märkvärdig.

**Text. Monica Zak
Bild: Kim Naylor**

”17 gånger blev jag gripen och kastad i fängelse. Jag blev slagen, svårt misshandlad och knivskuren.”

Patriot eller förrädare

Det är dags att sätta stopp för "kriminella" som utnyttjar sina medborgerliga rättigheter till att agitera, sa Marockos kung Mohammed VI när annekteringen av Västsahara 1975 skulle firas 7 november i Marocko.

- Det är dags för klarhet och för att uppfylla sin plikter. Det finns inget mellanting mellan patriotism och förräderi.
- Marocko måste vara på sin vakt för att avvärja alla hot mot den nationella suveräniteten och agera bestämt för att bevara säkerhet, stabilitet och allmän ordning, sa kungen.

Ingen ändrad USA-politik

– Vår politik har inte ändrats, svarade USA:s utrikesminister Hillary Clinton på en presskonferens i Marrakesh den 2 november. Frågan gällde om Obamaregimen håller fast vid USA:s tidigare uppfattning att "det marockanska initiativet för autonomi i Sahara är seriöst och trovärdigt".

Hillary Clinton framträdde tillsammans med Marockos utrikesminister Fassi Firhi och hade tidigare under dagen samtalat med Marockos kung Mohammed VI i Quarzazate om bland annat handelsavtal och terroristbekämpning.

Hög tid att erkänna Västsahara!

"Sverige måste erkänna Västsahara. Plundringen av Västsaharas naturresurser måste upphöra och fiskeavtalet mellan Marocko och EU avbrytas. FN-mandatet måste utvidgas till att innehålla övervakning av de mänskliga rättigheterna i det ockuperade Västsahara. Sveriges humanitära stöd till flyktingarna måste öka", skriver Mariam Osman Sherifay (s), Hans Linde (v) och Bodil Ceballos (mp).

Trodde ni att kolonier tillhör historien? Tyvärr har ni fel. Västsahara är Afrikas sista koloni, i 34 år har landet ockuperats av Marocko. Att människor 2009 tvingas leva under övergreppskantad ockupation är inte ett lokalt problem, vi har ett gemensamt ansvar att göra vad vi kan för att västsaharierna en dag ska få uppleva sin frihet. Vi hoppas och tror att en framtida rödgrön regering, till skillnad från dagens regering, ska föra upp Västsahara-frågan på dagordningen och erkänna Västsahara.

Sedan 1975 ockuperar Marocko merparten av Västsahara, en ockupation som tydligt fördömts av både FN och Internationella Domstolen i Haag. Det är en ockupation som drivit hundratusentals västsaharier på flykt, 160 000 av dem lever under svåra förhållanden i flyktingläger i Algeriets öken sen

mer än 30 år. Inne i Västsahara lever befolkningen under ständiga hot om övergrepp. Enligt den västsahariska MR-organisationen Codesa fanns det då 40 politiska västsahariska fångar i fängelser i Västsahara och i Marocko.

Mot ockupation slås befrielseströrelsen Polisario. 1991 ingicks, efter FN:s medling, en överenskommelse om vapenstillestånd mellan

**"FN-organet
Minurso måste få ett
utvidgat mandat så att
FN kan ingripa för att
skydda västsaharierna"**

Polisario och Marocko, i vilken en fredsplan och en överenskommelse om Västsaharas framtid ingick. Centralt i överenskommelsen var att det skulle arrangeras en folkomröstning om Västsaharas framtid där ett av alternativen var självständighet. Marocko har sedan dess förhalat och förhindrat varje försök att genomföra denna överenskommelse. Att västsaharierna och Polisario valde fredliga förhandlingar istället för väpnad kamp förtjänar all respekt, men omvärldens svar har varit tystnad.

Ansvar för att Västsahara ska befrias vilar tungt på ockupationsmakten Marocko. Men det innebär inte att vi i Sverige saknar möjligheter att bidra till en positiv utveckling. EU kan spela en avgörande roll genom sitt omfattande

samarbete med Marocko. Mellan unionen och Marocko finns ett långtgående politiskt, ekonomiskt och säkerhetsmässigt samarbete. EU har dessutom tecknat ett fiskeavtal med Marocko som möjliggör för europeiska fiskare att delta i utfiskningen av vattnen utanför Västsahara. Det hade med andra ord inte saknats möjligheter för den borgerliga regeringen att agera för Västsahara under det svenska ordförandeskapet. Det som saknas är uppenbarligen politisk vilja.

Vi anser att en framtida rödgrön regering ska ta de möjligheter som finns för att Sverige ska bli en tydlig kraft och röst för ett fritt Västsahara. En rödgrön regering måste agera för att plundringen av Västsaharas naturtillgångar upphör. EU:s fiskeriavtal med Marocko måste avbrytas.

FN-organet Minurso, som finns på plats i Västsahara, måste få ett utvidgat mandat så att FN kan ingripa för att skydda västsaharierna från Marockos allt mer omfattande brott mot deras mänskliga rättigheter.

Sverige måste öka sin humanitära hjälp till de västsahariska flyktingarna i Algeriet som idag lever under ytterst svåra förhållanden.

En rödgrön regering måste också erkänna Sahariska Arabiska Demokratiska Republiken (SADR). Redan har 63 länder i Afrika, Latinamerika och Asien erkänt Västsahara. Det finns inget som hindrar Sverige från att göra detsamma.

I tre år har den borgerliga regeringen försuttit varje chans att spela en positiv roll för att Västsahara ska befrias. Det är hög tid för Sverige att agera och höja rösten mot Marockos ockupation. I så fall kan vi spela en avgörande roll i att befria Afrika från sin sista koloni.

Mariam Osman Sherifay,
partistyrelseledamot,
Socialdemokraterna,

Hans Linde,
riksdagsledamot, Vänsterpartiet,
Bodil Ceballos,
riksdagsledamot Miljöpartiet

www.globalarkivet.se

ETT ARKIV FÖR RÄTTVIS UTVECKLING

Öppen och fri tillgång till föreningsmaterial
& tidskriftsartiklar om globala rättvisefrågor.

LADDA NER

SPRID VIDARE!

Nya Amnesty-protester

Amnesty betraktar de sju västsaharier som greps den 8 oktober för samvetsfångar och kräver att de omedelbart ska släppas, eftersom de enbart har uttryckt sina åsikter fredligt. Detsamma gäller marockanen Idriss Chahtane, utgivare av veckotidningen Almichaal. Han befinner sig i samma fängelse, Salé utanför Rabat. Han är dömd till ett års fängelse och böter för att i en artikel ha spridit "elaka" rykten om kungens hälsa. Amnesty skriver också att de sju västsaharier riskerar dödsstraff enligt marockanska uttalanden.

Ett års fängelse utan bevis

De två studenterna Dihani Abdellah och Toumi Baba Ali dömdes till ett års fängelse den 30 oktober.

De greps veckan innan på tåget mellan Fes och Marrakesh. En person anställd vid hovet tvingade dem av tåget i Casablanca, där säkerhetspolis väntade. De två studenterna anklagades för att ha "förolämpat landets heliga principer".

Efter ett dygn ändrades anklagelsen till att de skulle ha angripit en kvinna på tåget. Under själva rättegången som tog 15 minuter var varken målsägande eller vittnen närvarande.

Artiststöd och debatt vid container

Riksdagsledamöter från både allians och opposition lovade krafttag för Västsahara i en debatt på Emmaus Stockholms bakgård i Västberga i samband med att klädcontainer 1036 packades färdig för att sändas till flyktinglägren. Det var stor uppslutning och TV-bevakning.

Dagen innan publicerade Aftonbladet Debat ett upprop av de sju artisterna Stefan Sundström, Melinda Wrede, Regina Lund, Kajsa Grytt, Dennis Lyxzén, Lo Kauppi och Mårten "Promoe" Edh samt Anna Nilsson, Emmaus Stockholm.

I uppöppet uppmanar de regeringen att som EU-ordförande föra upp Västsaharakonflikten på den europeiska dagordningen för att få

ett slut på Marockos ockupation. Fyra punkter lanseras som de viktigaste: Den utlovade folkomröstningen måste genomföras omgående, EU:s fiskeavtal med Marocko måste avbrytas, det humanitära stödet till de västsahariska flyktingarna måste ökas och Sverige måste gå i bräschen för folkrätten och erkänna Västsahara. Dessa fyra punkter låg också till grund för en utfrågning av riksdagsledamöterna Christian Holm (m), Birgitta Ohlsson (fp) och Magdalena Stenroos (s). Alla tre var överens om att Sverige måste trycka på både i EU och i FN för att få fart på självbestämmandeprocessen. Folkomröstningen är en fråga för FN, men EU har stora möjligheter att driva frågan där. Det nya FN-sändebudet Christopher Ross har en nyckelroll. USA måste lyfta frågan och Sverige bör söka allians

The screenshot shows the Aftonbladet Debatt website. The main headline is "Sju artister skriver ett upprop för Västsahara". Below the headline, there is a quote from the article: "Sverige har en unik chans att avsluta 34 år av ockupation". To the right of the article, there is a list of the artists involved: Anna Nilsson, Stefan Sundström, Melinda Wrede, Regina Lund, Kajsa Grytt, Dennis Lyxzén, Lo Kauppi, and Mårten "Promoe" Edh. The website also features a sidebar with various links and a search bar.

med de nordiska länderna, menade de.

Snart startar förhandlingar i Bryssel om ett nytt fiskeavtal och Sverige hävdade redan förra gången att ett avtal som omfattar Västsaharas vatten strider mot folkrätten. Riksdagsledamöterna lovade att trycka på sina partiers representanter i Europaparlamentet så att de hävdar att inga nya fiske- och handelsavtal får omfatta det ockuperade Västsahara.

– Tryck på vår jordbruksminister Eskil Erlandsson och vår europaminister Cecilia Malmström och frys nuvarande avtal, uppmanade Birgitta Ohlsson.

– Sverige som ordförande i EU bör ta upp frågan om att fiske- och associationsavtal inte får omfatta Västsahara, menade Magdalena Stenroos.

När det gäller att erkänna Västsahara var enigheten inte lika stor. Magdalena Stenroos hänvisade till att frågan kommer att avgöras på Socialdemokraternas kongress. Birgitta Ohlsson ansåg att Sverige först måste få hela EU med sig och Christian Holm gled undan.

Marockos brott mot mänskliga rättigheter och utnyttjande av landets naturresurser togs också upp.

Text: Jan Strömdahl
Bild: Tommy Andersson

Fördelningen av klädbalar diskuteras mellan de ansvariga mottagarna.

Tystnad och orättv förbittrar de förtry

Marockanska flaggor på rad, ordentligt förankrade i betongfötter, vajar längs en byggnad. Därinne finns en FN-styrka som saknar mandat att försvara de mänskliga rättigheterna. Den saknar också politisk vilja.

Minurso, FN:s mission för en folkomröstning i Västsahara, är ett sorgligt spektakel. Dess enda blå flagga ser ut att flyga högt uppe i den kalla decembernatten. Men i själva verket hänger den alldeles slak. De dussintals röda flaggorna med sina gröna stjärnor fladdrar däremot utmanande och dominant i brisen.

Framför FN-styrkans port står två beväpnade marockanska soldater. De stirrar ut på en ödetomt, där några modiga personer en gång genomförde en fredlig demonstration. Deras krav på grundläggande rättigheter som mötesfrihet, yttrandefrihet och tankefrihet grusades snabbt av de marockanska säkerhetsstyrkornas och de ökända DST:s svarta kängor. De blå baskrarna på förläggningen förhöll sig passiva. De smuttade på sött te bakom barrikader.

Deras tystnad är ett tydligt exempel på det oerhörda priset av mänskligt lidande och orättvisan som har pågått ohämmat i 34 år.

När jag promenerar förbi FN-byggnaden, kommer en av soldaterna fram och frågar om jag jobbar för FN-styrkan. Sedan ber han mig gå min väg.

Detta är El Aaiún. En tidigare spansk utpost, som har förvandlats till ett administra-

tivt centrum. Här är marockanska soldater, polis och säkerhetsgrupper lika många som de anspråkslösa själar som försöker skapa sig ett liv i denna enorma öken, som är lika stor som hela Storbritannien. Det bor ungefär 200 000 människor i El Aaiún. Siffran är omtvistad. I utkanterna, i området Eraki och på andra ställen bor västsaharierna i hyreshus. En del bor i slumområden, andra bor i ganska bra områden. Men alla lever de under likgiltighetens grymhet och medias tystnad.

Minurso inrättades 1991 med ett mandat att övervaka en folkomröstning för självbestämmande för västsaharierna samt att upprätthålla fred mellan Marocko och Polisario. Men årtal av dödläge, missade chanser och en bristande politisk vilja i FN:s säkerhetsråd har tvingat in de blå baskrarna i ett hörn, där den egna bekvämligheten och liknöjdhet har fått ersätta internationell lag och rätt.

Det händelselösa livet tär på soldaternas sinne. SUV-arna är skinande vita. Däcken blänker svarta. Allt som de har verkar helt nytt. Bilarna står parkerade utanför dyra hotell som Nagir, medan en vanlig västsaharisk kvinna promenerar förbi med nedböjt huvud. Afrikas längsta territoriella konflikt och FN:s sista avkoloniseringsprocess fortsätter ohämmat och vanryktad. Kvinnan är ensam med sina tankar, men en återkommande fras som delas av så många andra, mal i hennes huvud: "Självständighet, självständighet nu."

Den 28 april krävde Amnesty International i ett brev till FN:s säkerhetsråd att övervakning av de mänskliga rättigheterna skulle ingå i mandatet. Två dagar senare avslogs denna begäran. Man kan bara spekulera i varför. Frankrike, permanent medlem i säkerhetsrådet, har länge varit en förespråkare för Marockos autonomiplan. Frankrikes kommersiella och politiska intressen i kungadömet väger mycket tyngre än ett mandat om mänskliga rättigheter.

De franska bankerna Credit Agricole och Société Générale ligger på huvudgatorna Hassan II och Mohammed V. För två år sedan hindrade Frankrike UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) från att publicera följande i en rapport om konflikten: "Det västsahariska folkets rätt till självbestämmande måste garanteras och genomföras utan fler dröjsmål". Enligt Reuters gav inte Frankrike någon kommentar till detta, när man fick frågan.

Flera hundra kilometer därifrån, i flyktinglägren i Algeriet, säger Khadad Mohamed, Polisarios ansvarige för kontakten med Minurso: "FN är moraliskt ansvarig för den här fördröjningen. Det är en skandal som vi fortfarande lider av efter alla dessa år. Minurso är inkapabel att organisera en folkomröstning, därför att det inte finns någon politisk vilja."

Det som är värre är att Minurso, enligt några västsaharier, var vittne till hur den marockanska polisen misshandlade en västsaharier utan att göra något.

Flyktinglägren i Algeriet.

visa lyckta

I januari 2008 förstörde och vandaliserade FN:s fredbevarande styrkor förhistorisk konst i den ockuperade delen av Västsahara, rapporterade Agence France Presse. Flera av soldaterna hade sprayat färg på klippmålningarna, som föreställer människor och djur för 6000 år sedan. Det finns också rykten om sexuella övergrepp.

Minurso ger logistiskt stöd till och samarbetar med UNHCR. De flyger västsaharier från El Aaiún till deras släktingar i flyktinglägren i Algeriet. Enligt UNHCR har cirka 8 000 västsaharier från mars 2004 till april 2009 fått utnyttja detta stöd, som vilseledande kallas "förtroendeskapande åtgärder".

Alla lagar på västsahariernas sida. Christopher Ross, FN:s generalsekreterares nya sändebud för Västsahara, försöker skapa flera sådana åtgärder för att nå en slutlig lösning på konflikten. Hans föregångare, Peter van Walsum, misslyckades kapitalt. Han skrev en slutsåld artikel i El Pais i augusti 2008, där han förespråkade en lösning "utan fullständig självständighet". Det var ett häpnadsväckande uttalande som stod i

"Eftersom det inte ingår i Minursos mandat är det upp till västsaharierna själva att dokumentera övergrepp"

strid med dussintals FN-resolutioner inklusive resolution 1514 som garanterar ett folk rätten till självbestämmande. Den resolutionen är en grundpelare i FN-stadgan. Ingen person har rätt att bestämma ett folks framtid utom folket själv. Så var det alltså med den neutraliteten. Men nu sätter många sitt hopp till Christopher Ross och USA:s regim under president Barack Obama.

"Christopher Ross är en mycket ovanlig person. Han talar arabiska flytande och förstår konflikten", säger Pedro Pinto Leite, sekreterare för International Platform of Jurists for East Timor, IPJET, som medverkade till att utforma folkomröstningen för självbestämmande i Östtimor. Han har i årtal också stött västsaharierna. Enligt Pedro Leite har Obama skickat ett brev till kung Mohammed VI, där han presenterar sina synpunkter på konflikten. Detta har dock varken publicerats eller registrerats än.

Det var inte bara FN utan också Internationella domstolen som fastslog västsahariernas rätt – för 30 år sedan.

Medan internationell rätt ständigt sviker de förtryckta, fortsätter kampen i El Aaiúns gränder och gator. Tanken på självständighet från Marocko är djupt rotad i de 160 000 flyktingarna och de splittrade familjerna. Husväggarna i området är klottrade med "Marocko, ut med Marocko!" och andra slagord på spanska och arabiska. När jag körde genom området sent en kväll för att träffa aktivister, fick jag syn på fyra livrädda killar uppställda längs en vägg och med marockanska poliser som skrek åt dem. En vägg i närheten var klottrad, men taxichauffören sa att detta handlade om narkotika.

10 år i hemligt fängelse. För Brahim Sabbar, en västsaharisk människorättsförsvarare, som bor i El Aaiún, kan kampen för självständighet bara vinnas genom fredliga protester och med hjälp av internationell lag.

– Vårt förhållande med den marockanska civilbefolkningen är bra. Det är staten vi har

problem med, säger han.

Brahim Sabbar är runt 60 år, men han har suttit mer än tio år instängd i det hemliga fängelset Kalaat Megouna. Hans familj trodde att han var död. Hans mamma vägrade att tala och var tyst ända tills han en dag stod på tröskeln, mycket svag men vid liv. Och det fanns andra som var mycket yngre än han.

Han hade gripits av civilklädda poliser nära hamnstaden Dakhla, där han firade att Mauretanien besegrats och lämnat territoriet. De första fyra åren var han och åtta andra västsaharier isolerade från de andra fångarna.

– Vi sysselsatte oss med att skapa teater som ett propagandamedel. Vi blev både publik och skådespelare. Under åren som gick bildade västsaharierna i fängelset Kalaat Megouna grupper som blev embryot till en människorättsorganisation. Idag är ASVDH (The Saharawi Association of Victims of Grave Human Rights Violations Committed by the Moroccan State) fortfarande förbjuden, men det material som de producerar och de vittnesmål som de förmedlar till organisationer som Frontline Defenders och Human Rights Watch är bevis på deras aktivitet.

Fotades naken. Eftersom det inte ingår i Minurso:s mandat att bevaka frågor kring mänskliga rättigheter är det upp till västsaharierna själva att dokumentera övergrepp. Brahim Sabbar är en central figur bland dessa. När han fängslades igen, startade Amnesty International en kampanj för att han skulle frigges. Men det finns många andra, vars namn inte är kända, i alla fall inte för det internationella samfundet.

Trots att han bara är 18 år, är Hassanna Aalia inte okänd för den marockanska polisen. Han är fotograf och hans bilder dokumenterar det som är så svårt att uttrycka med ord. "Vittnesmål", säger han. Hassanna Aalia har själv fått känna av polisbrutaliteten. Bakom stadens slumområden ligger Seguiat

En man väntar på medicin utanför sjukhuset i flyktinglägret i Smara. Hans barn har blodbrist.

al Hamra, en trögflytande flod, dit västsaharier ofta förs för att misshandlas.

– De tog mig till floden och slog mig och torterade mig och sedan lämnade de mig där, säger han tyst.

Vattnet är fullt av skräp, rostiga Pepsiburkar och annat avfall. Bakom ligger marknaden Suuk Djema och framför slingrar sig den enda vägen ut i öknen, den så kallade Hamadan. Bokstavligt talat betyder det ”Oh hettan, oh kylan”. Någonstans längs den här sträckan stod Hasanna Aalia. Han hade tvingats att klä av sig naken. De marockanska poliserna fotograferade honom och hotade med att skicka bilderna till pornografiska hemsidor, om han fortsatte att dokumentera övergrepp.

Trots allt som har hänt här och allt skräp som smutsar ned flodbädden är Saguiat al Hamra vacker, en oas i öknen. Man kan föreställa sig hur det en gång har varit här, innan marockanerna och innan spanjorer-na kom. Fridfullt.

Kidnappad och misshandlad. Hassanna Aalia hade tur. Han hamnade inte i Svarta fängelset. Men det gjorde en annan västsaharisk människorättsförsvarare, Ahmed Sbai. Jag skulle träffa Ahmed Sbai i utkanten av El Aaiún och väntade på honom utanför ett litet slakteri. Hela får hängde i krokar, blodet droppade ned från nosarna och bildade små röda polär på det smutsiga be-

tonggolvet. På avstånd kunde man höra de gälla rösterna av lekande barn. Annars rådde det fullständig tystnad. Siluetterna av hyreshuslängor reste sig mot stjärnhimlen. Äntligen närmade sig en gestalt och några minuter senare började hans historia.

– Man går in i det fängelset som en hjälplös person, men man kommer ut som en nyfödd. Jag kan inte riktigt uttrycka med ord hur det är där, säger han.

Ahmed Sbai säger att han kidnappades 1999 vid en demonstration i Smara och skickades till Lebbayer, ett hemligt fängelse, 25 kilometer utanför El Aaiún. Han fördes till ett rum inne i byggnaden och torterades.

– Det var ett tomt rum utan möbler förutom ett bord och en stark lampa. Det fanns ungefär åtta personer i rummet. De band för ögonen innan tortyren började. De placerade mig med ansiktet mot väggen på knä och med bakbundna händer. Jag satt så en hel natt. Sedan satte de mig på bordet och slog mig.

Han berättar att han sedan slängdes ned

på golvet med ansiktet nedåt och att någon slog honom på njurarna.

Överfullt skräckfängelse. Ahmed Sbai anklagades för att tillhöra en kriminell organisation och dömdes till två års fängelse i något som han beskriver som en manipulerad rättegångsprocess. ”Det finns inget självständigt juridiskt system. Domaren dömer alltid till den marockanska regeringens favor.” Ahmed Sbai beskriver Svarta fängelset som en byggnad i dåligt skick.

– Det finns fem rum inuti som är tre, fyra meter långa och med en total kapacitet för maximalt 250 fångar.

– Jag bodde bland tjuvar och kriminella, men jag träffade två andra politiska aktivister. Varje rum har minst 60 fångar, säger han. Till och med här i dessa stängda rum finns alkohol och narkotika i överflöd, säger Ahmed Sbai. Det smugglas in av fängelsepersonal.

– Myndigheterna tillåter drogerna för att kontrollera fångarna. Vi blev sjuka av maten och vi fick vatten från en cistern, där råttor simmade omkring.

” Minurso är inkapabel att organisera en folkomröstning, eftersom det inte finns någon politisk vilja.”

EUCOCO – mycket munväder? Vad gör då Polisario för att driva sin sak framåt? Vid den 34:de European Conference of Coordination Support to the Saharawi People (EUCOCO) i Spanien blev det uppenbart att Polisarios verksamhet i själva Marocko

och i de ockuperade områdena är mindre än minimal. I stället för verklig handling var det ord och dussintals tal från delegater och representanter från olika delar av världen. De uttryckte solidaritet och lät sig gärna fotograferas.

Algeriets representant skrek ut sitt lands solidaritet med Polisario men vägrade att kommentera, när han blev tillfrågad. Han var där som privatperson, sa han och talade inte för den algeriska regeringen. Han bad om att få vara anonym.

Vid konferensens workshop "Mänskliga rättigheter i det ockuperade området" vädrade Brahim Dahane, ordförande i ASVDH sin frustration: "Polisario måste koordinera en handlingsplan."

Sadafa Ahmed Bahia, själv medlem i Polisario sa inte emot: Polisarios engagemang på ockuperat område är minimalt. De organiserar inga protester. De bara representerar dem.

Den västsahariska studentledaren Aino Mohammed i Agadir sa samma sak. Rörelsen har ingen avlönad människorättsadvokat. Diskussionens vågor gick höga i gruppen och några jurister gick därifrån. Också bland frivilligorganisationerna, som var representerade vid EUCOCO, finns en konkurrens som underblåses av språkbarriärer och uppförandekoder. Eva, en fransk aktivist, roade mig med alla politiska intriger inom rörelserna. Men kostnaderna är uppenbara. En tydlig frustration över bristande handling tycks ha fått varje handling att spåra ur – åtminstone vid EUCOCO. Det finns visserligen andra solidaritetsrörelsen för Västsahara men EUCOCO verkade vara fasaden i rampljuset.

Ingen märkning av varor. EU har sin egen lag. Kommissionen är fortfarande den största givaren till flyktingarna i Algeriet. Sedan 1993 har kommissionens biståndsorgan ECHO lämnat 133 miljoner euro till lägren. För två år sedan gav man ytterligare 10 miljoner och samma summa nu i juni.

Samtidigt skriver EU under lukrativa fiskeavtal med Marocko som avser den omdiskuterade kusten. Det är i direkt strid med sedvanlig internationell lag om skyldigheten att inte erkänna ett område där en juridisk process pågår. Utslaget i Internationella Domstolen 1975 fastslår att rätten till självbestämmande också innefattar rätten till överhöghet över naturresurser. Ett associeringsavtal med Marocko betyder emellertid att exportartiklar stämplas med EUR1-intyg, som anger att varorna kommer från Marocko – inklusive de som har exploaterats i Västsahara.

Marocko är Afrikas främsta exportör av fisk. Vissa ministrar i EU-parlamentet var rasande, när kontrakten var klara. 2006

skrev EU under fiskeavtalet med Marocko. EU-fartyg exploaterar nu de rika fiskebankarna utanför Västsaharas kust. Fiskeflottorna kommer från Tyskland, Lettland, Litauen, Holland, Storbritannien, Polen och naturligtvis Spanien. Spanien har flest licenser. Det är bara Sverige som officiellt har fördömt plundringen av dessa naturresurser, medan Irland, Grekland och Österrike har haft allvarliga reservationer mot partnerskapsavtalet. Här ska tjäna pengar och munnar mättas. Samtidigt som finanskrisen hårdnar kommer Marocko att utsättas för tryck att öppna upp sin marknad och handla med sin stora granne i norr. Men det är bara en del av historien.

Ungdomar trotsade Polisario. Före kongressen i Tifariti 2007 sa Polisarioledaren Baba Sayed att Polisario behövde en genomgripande förändring. "Den här kongressen måste bli en renässans för oss, annars är det slut med Polisario." Vid EUCOCO verkade han nöjd, men det var svårt att veta om hans renässans hade materialiserats. I flyktinglägren i Algeriet mobiliserar ungdomarna och tar beslut utan att först konferera med Polisario. Det är en situation som onekligen håller Polisario på helspänn.

– De västsahariska ledarna kunde inte stoppa oss. De var rädda att något skulle hända. De ville att vi skulle sluta, men vi vägrade, sa 28-åriga Brahim Sid Ahmed Boudjemaa, en västsaharisk flykting från lägret Smara i Algeriet.

Boudjemaa och flera hundra unga västsahariska studenter hade närmast sig Muren, en 200 mil lång sandvall som går längs den omtvistade gränsen mot Algeriet och nära Mauretanien. Ungdomarna gick genom ett minfält och kastade stenar mot de marock-

anska soldaterna. Boudjemaa sa, att Polisario var rädda att något skulle hända, att någon marockansk soldat skulle förlora kontrollen och skjuta. Men inga skott avfyrades. Fingrarna vilade bara på avtryckaren.

Förbittrade flyktingar. Att man förlitar sig på internationell rätt och regler om mänskliga rättigheter har förbittrat en del flyktingar. Reglerna för rättvisa finns där. Det är denna väntan som driver folk till vansinne. De som bor i El Aaiún kan åtminstone bråka. De är aktiva och driver en fråga som är deras egen men egentligen också allas.

– Vår situation kan leda till extremism. Det är så beklagligt och sorgligt, men det finns ingen utväg för oss. Vi har förlorat förtroendet för FN. Historien lär oss att det som tas med våld ska tas tillbaka med våld, sa Mulay Hamadi Nanak, en flykting i lägren i Algeriet.

Utan framtid och utan verkliga planer för en självständig stat, söker Nanak tröst i en lösning som gränsar till galenskap. Krig är en absurd tragedi. Några av de gamla männen som stred mot de marockanska soldaterna ligger idag på centret för minoffer i Rabbouni. Några saknar kroppsdelar, andra är förklamade. De tillbringar sina liv på rygg och tänker "om inte...". De tänker också på det fruktansvärda lidande som de själva och deras marockanska bröder har upplevt för en fråga som verkar bortblåst som de många sandkornen.

**Text och bilder: Nikolaj Nielsen –
Brysselbaserad journalist.
"Western Sahara:
Seeking Solace in a Dream",
allAfrica.com. 2009-08-06
Översättning: Lena Thunberg**

Den långa väntan på folkomröstningen som aldrig blir av driver flyktingarna till vansinne.

Förföljelser i El Aaiún

Efter en fredlig manifestation, den 16 september, mot orättvisa rättegångar och marockanska myndigheters förföljelser av försvarslösa västsaharier som kräver självbestämmande skadades eller greps 28 västsaharier. Flera västsaharier fick sin hem sönderslagna bland andra en 86-årig man. Fyra ungdomar greps, misshandlades och förhöordes i flera timmar. En av dem hittades i miserabelt tillstånd flera kilometer utanför staden. Stadsdelen Matala stängdes av för att förhindra västsaharier från att besöka skadade.

"Vi har glömt er"

FN:s flyktingkommissarie, Antonio Guterres besökte under två dagar i september flyktinglägren i Algeriet. Det är första gången ett sådant besök sker.

– Mer aktiv internationell solidaritet behövs för de västsahariska flyktingarna, som har varit bortglömda av både det internationella samfundet och UNHCR, sa Guterres.

Behoven är enorma och det bistånd som är beslutat räcker inte, menade han med hänvisning till bland annat World Food Programme.

Frys-bilar med västsaharisk fisk går i skytteltrafik från El Aaiúns hamn till Agadir i Marocko.

Fiska inte i Västsaharas vatten!

Organisationer kan skriva under följande text på Fish Elsewheres hemsida www.fishelsewhere.eu:

"Inget land i världen har erkänt Marockos annektering av Västsahara. Ändå betalar EU varje år miljoner euro till Marockos regering för att fiskebåtar från EU-länder ska få fiska i Västsaharas vatten. EU:s fiskeriverk-

samhet i Västsahara måste omedelbart upphöra. Marocko fortsätter att vägra samarbeta om avkoloniseringsprocessen i Västsahara och förkastar därmed mer än 100 FN-resolutioner som kräver det västsahariska folkets rätt till självbestämmande. Samtidigt begär de marockanska myndigheterna människorättsbrott mot västsaharier som uttrycker politiska åsikter. Inget EU-land och inte heller FN erkänner Marockos rätt till Västsahara. Därför är ett samarbete med Marocko för att exploatera Västsaharas naturresurser högst oetiskt och äventyrar klart och tydligt FN:s ansträngningar att finna en fredlig lösning på konflikten. Enligt FN får inte naturresurserna i Västsahara exploateras utan att hänsyn

tas till befolkningens önskingar och intressen. EU överför emellertid europeiska skattebetalares pengar till den marockanska regeringen för att få tillgång till västsahariska vatten utan att det västsahariska folket ens konsulteras. EU har den lagliga och moraliska skyldigheten att sluta undergräva FN:s fredsprocess i Västsahara genom att respektera det västsahariska folkets rätt till självbestämmande över sitt land och dess resurser. Vi kräver att EU-kommissionen omedelbart slutar bevilja licenser till fartyg från EU-länder för fiske i västsahariska vatten. Vi kräver att inget mer fiske från EU-länder äger rum i Västsahara förrän en fredlig lösning på konflikten har uppnåtts."

Vad gör Sverige?

– Västsaharier greps i samband med rättegången mot Naama Asfari i Tan-Tan i södra Marocko 31 augusti. Ungdomar hindrades resa till England. Det är några exempel på hur Marocko hindrar en öppen debatt. Hur tänker utrikesministern lyfta västsahariernas mänskliga rättigheter under EU-ordförandeskapet? frågade riksdagsledamoten Birgitta Ohlsson (fp) Carl Bildt 11 september. Denne svarar: "Påstådda övergrepp och brott mot de mänskliga rättigheterna i Västsahara diskuteras kontinuerligt i EU-kretsen i Rabat."

Motioner i riksdagen

Carina Ohlsson och Monica Green samt Birgitta Eriksson och Anneli Särnblad (s) kräver att Sverige ska erkänna Västsahara, att folkomröstningen ska äga rum, att det humanitära stödet ökar samt att observatörer och journalister ska få möjlighet att resa till den ockuperade delen av Västsahara.

Hans Linde (v) samt Bodil Ceballas och Ulf Holm (mp) kräver också ett svenskt erkännande. Miljöpartisterna kräver dessutom att inget EU-bistånd ska betalas till Marocko så länge som ockupationen av Västsahara pågår.

KRÖNIKAN

EU-fisket gynnar Spanien och Marocko

Jag har suttit med EU-parlamentets lagliga expertis inför lyckta dörrar och fått ta del av en ännu så länge hemlig så kallad "legal opinion" om EU:s fiskeriatvål med Marocko. Frågan som vi i utvecklingsutskottet ställt var huruvida detta avtal, som också omfattar fiske på ockuperat västsahariskt vatten, kan betraktas som lagligt enligt internationell rätt.

Det är inte första gången EU-parlamentet väckt denna fråga. Redan 2006, innan det nuvarande avtalet trädde i kraft, ställdes exakt samma fråga till parlamentets juridiska expertis, som vred och vände på tillgängliga paragrafer, principer och fakta, och kom fram till då att det var för tidigt att uttala sig.

Bakgrunden är förstas de mycket dimmiga uttalanden och formuleringar som låg till grund för EU:s nya fiskeriatvål med Marocko som började löpa i februari 2007. För det första står det ingetstans i avtalet någonting om en sydlig gräns för de drygt hundra spanska och tioalet portugisiska fartyg som på detta sätt fått fiskemöjligheter i nordafrikanska vatten. Parlamentets jurister kunde därför inte uttala sig om huruvida detta var en kränkning av västsahariska intressen eller ej. För det andra uppehöll man sig mycket kring FN:s tidigare chefsjurist Hans Corells berömda tolkning av FN-stadgan kapitel XI, artikel 73, om icke självstyrande territorier. Som Corell uppfattades hade han sagt att om utvinning av naturresurser på ett så kallat icke självstyrande territorium skedde till gagn för det ockuperade folket, och enligt det ockuperade folket vilja, så var det i enlighet med internationell rätt.

Ungefär här tog parlamentets juristers mycket sakliga svar slut 2006 – för det första

gick det inte att säga något om ifall fiske skett i västsaharisk zon, för det andra gick det inte att säga huruvida detta fiske i så fall gagnat västsaharierna.

Snart fyra år senare väcks alltså samma fråga igen, och varken frågan eller svaret kan komma som en överraskning för vare sig Kommissionen eller Ministerrådet. Nu står det klart att fiske bevisligen skett inom västsahariskt område under dessa år – det har Kommissionen snabbt svarat när gröna ledamöter ställt frågan i parlamentet. Och har då detta fiske varit till gagn för västsaharierna? Jag tror inte att jag bryter mot någon sekretess om jag antyder att kommissionen inte skrapat ihop minsta lilla bevis på att så är fallet.

Jag, som det senaste året följt hur dessa fiskeriatvål med afrikanska länder är konstruerade, är inte förvånad. Pengarna i avtalen kan "öronmärkas" på papper till att gå till de bästa av ändamål, men ytterst sällan sker detta i verkligheten. Det som förvånar mig snarare är att EU inte besvärat sig om att samla ihop bevis om att fiskeriatvålet med Marocko verkligen gagnar Västsahara. Frågan kommer ju inte direkt opåkallad. Och varför har inte Marocko gjort det?

Kanske är svaret det att Marocko bryr sig inte – de har andra köpare till fiskevattnen om EU är för finkänsliga. Och de länder inom EU som vill ha kvar avtalet kanske bedömer att de bästa oddsen är att inte väcka den björn som sover.

Nu är björnen väckt i alla fall. Förresten: Hur mycket EU:s skattebetalare sponsrar spanska och portugisiska fiskare med?

370 miljoner kronor per år.

Isabella Lövin,
eu-parlamentariker (mp)

ISABELLA LÖVIN

United Nothing

brukar västsaharierna kalla FN. Många resolutioner men lite handling. Minurso-styrkan i Västsahara är den enda fredsbevarande trupp som saknar mandat att övervaka att respekten för mänskliga rättigheter upprätthålls. Frankrike med sina nära band till Marocko stoppade i april ett förslag i FN:s säkerhetsråd att mandatet äntligen skulle ändras. Under tiden fortsätter förföljelserna och fängslandet av fredliga västsahariska människorättsaktivister. Utan något agerande från FN.

100

resolutioner om västsahariernas rätt till självbestämmande har antagits av FN.

30

oktober beslutade Socialdemokraternas kongress att verka för att Sverige ska erkänna Västsahara.

3

november offentliggjordes att västsahariern Brahim Dahane fått Anger-priset.

4

november utvisar Marocko en svensk diplomat.

160

tusen västsaharier bor i flyktingläger i Algeriet sedan 1975.